

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баацагаан сумын ЗДТГ-ын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: **БНА-2024/223/НА-СТА-ТШЗ**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024 оны 02 дүгээр сарын 19</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsuren@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

БААЦАГААН СУМЫН ЗДТГ-ЫН
Б.НАРАНБААТАР ТАНАА

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2024.08.19 № 2/15

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Баацагаан сумын ЗДТГ-ын оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Баацагаан сумын ЗДТГ-ын оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь автомашины сэлбэг хэрэгслийн эд ангийг солихдоо өмч хамгаалах зөвлөлийн шийдвэр гаргуулаагүй, албан томилолтын зардлыг олгохдоо албан томилолтын тарифыг мөрдөөгүй зэрэг зөрчил нь урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлын түвшингээс хэтрээгүй.

5020090
d:\албан тоот\2022-а4.toot.docx

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилтын хүрээнд 46 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 79.41 хувиар үнэлсэн байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР . Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	28,177,173.00	80,716,263.00
33	АВЛАГА	00.00	19,619,690.00
335	Бусад авлага	00.00	19,619,690.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	19,619,690.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	28,177,173.00	61,096,573.00
354	Хангамжийн материал	28,177,173.00	35,927,803.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,369,890.00	4,131,890.00
35420	Аж ахуйн материал	25,807,283.00	31,795,913.00
35600	Мал амьтад	00.00	25,168,770.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,343,115,612.71	1,596,674,115.08
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,343,115,612.71	1,596,674,115.08
392	Биет хөрөнгө	1,215,065,612.71	1,468,624,115.08
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,351,652,189.61	1,545,202,189.61
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-357,610,815.54	-416,853,630.51
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	164,324,800.00	261,074,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-123,195,800.11	-138,892,466.62
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	253,660,537.13	272,882,847.13
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-180,734,306.20	-182,159,247.43
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,581,007.50	87,031,007.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,584,767.17	-36,790,906.61
39209	Зам, гүүрний байгууламж	746,403.36	746,403.36
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-248,801.28	-295,451.52
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	155,766,634.00	180,354,134.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-91,291,468.59	-103,675,563.83
393	Биет бус хөрөнгө	128,050,000.00	128,050,000.00
39301	Программ хангамж	250,000.00	250,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-250,000.00	-250,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	128,050,000.00	128,050,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,371,292,785.71	1,677,390,378.08
413	Өглөг	00.00	120,951.34
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	120,951.34
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,371,292,785.71	1,677,269,426.74
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,371,292,785.71	1,677,269,426.74
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	648,743,631.82	648,743,631.82
51101	Өмч: - төрийн	648,743,631.82	648,743,631.82
512	Хуримтлагдсан үр дүн	306,751,467.94	612,728,108.97
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	306,751,467.94	306,751,467.94
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	305,976,641.03
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	415,797,685.95	415,797,685.95
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,371,292,785.71	1,677,390,378.08

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	732,131,970.90	1,176,099,772.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	233,272,410.90	358,910,460.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	233,272,410.90	358,910,460.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	215,400.00	20,354,690.00

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	215,400.00	20,354,690.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	498,859,560.00	817,189,312.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,530,160.00	2,208,912.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,395,160.00	1,818,912.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,135,000.00	390,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	487,329,400.00	814,980,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	487,329,400.00	814,980,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	588,423,262.71	870,123,130.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	588,423,262.71	870,123,130.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	490,477,098.32	746,668,062.93
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	243,559,713.00	401,260,189.48
210101	Үндсэн цалин	243,244,051.00	401,260,189.48
210104	Урамшуулал	315,662.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,310,675.50	49,993,454.78
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,887,407.77	34,234,375.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,435,596.62	4,012,814.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,948,477.30	3,210,249.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	455,980.32	754,635.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,583,213.49	7,781,381.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,309,978.11	25,573,840.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,275,978.11	4,600,304.00
210302	Түлш, халаалт	14,034,000.00	20,973,536.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,681,734.00	57,264,574.00
210401	Бичиг хэрэг	9,095,595.00	5,549,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,566,739.00	44,624,124.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	198,800.00	52,800.00
210404	Ном, хэвлэл	299,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,249,000.00	4,692,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,543,600.00	2,345,850.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,729,000.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,871,700.00	41,698,500.00
210604	Урсгал засвар	4,871,700.00	41,698,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,056,000.00	10,546,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,056,000.00	10,546,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,744,149.00	8,415,502.04
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,397,640.00	2,639,166.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	278,785.00	262,050.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	479,452.00	455,088.04
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	219,000.00	158,250.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00
210807	Газрын төлбөр	287,272.00	1,309,948.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	218,000.00	27,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	133,943,148.71	151,916,002.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,577,641.00	37,295,005.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	96,365,507.71	114,620,997.63
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	97,946,164.39	123,455,068.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,943,500.00	5,689,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,418,600.00	00.00

213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,824,900.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,700,000.00	5,689,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	65,002,664.39	117,766,068.04
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,000,344.39	117,665,822.04
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	143,708,708.19	305,976,641.03
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	11,500,305.76	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	11,500,305.76	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-11,500,305.76	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	132,208,402.43	305,976,641.03

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	499,074,960.00	817,924,312.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	215,400.00	735,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	215,400.00	735,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	215,400.00	735,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	215,400.00	735,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	498,859,560.00	817,189,312.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,530,160.00	2,208,912.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,395,160.00	1,818,912.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,135,000.00	390,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	487,329,400.00	814,980,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	487,329,400.00	814,980,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	485,669,960.00	763,131,812.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	485,669,960.00	763,131,812.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	387,723,795.61	639,676,743.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	243,559,713.00	401,260,189.48
210101	Үндсэн цалин	211,726,476.00	289,947,703.84
210102	Нэмэгдэл	21,753,896.00	111,312,485.64
210105	Гэрээт ажлын хөлс	10,079,341.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,310,675.50	49,872,503.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,897,397.09	34,231,873.28
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,425,597.63	3,723,964.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,948,478.28	3,402,099.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	455,979.53	752,728.11
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,583,222.97	7,761,838.65
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,309,978.11	25,573,840.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,275,978.11	4,600,304.00
210302	Түлш, халаалт	14,034,000.00	20,973,536.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,208,830.00	57,480,954.00
210401	Бичиг хэрэг	2,950,400.00	5,843,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,566,630.00	44,624,124.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	198,800.00	52,800.00
210404	Ном, хэвлэл	299,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,357,000.00	4,692,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	837,000.00	2,268,230.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,876,700.00	46,922,750.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	2,895,000.00
210602	Тавилга	454,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	6,422,700.00	44,027,750.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,056,000.00	10,546,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,056,000.00	10,546,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,824,149.00	8,415,502.04
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,397,640.00	2,639,166.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	278,785.00	262,050.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	479,452.00	455,088.04
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	219,000.00	158,250.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00
210807	Газрын төлбөр	287,272.00	1,309,948.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	298,000.00	27,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,577,750.00	39,605,005.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,577,750.00	39,605,005.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	97,946,164.39	123,455,068.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,943,500.00	5,689,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,418,600.00	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,824,900.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,700,000.00	5,689,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	65,002,664.39	117,766,068.04
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,000,344.39	117,665,822.04
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	13,405,000.00	54,792,500.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	13,405,000.00	54,792,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	13,405,000.00	54,792,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	13,405,000.00	54,792,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	13,405,000.00	54,792,500.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-13,405,000.00	-54,792,500.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	580,127,631.82	214,351,930.00	-89,202,105.73	705,277,456.09
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	580,127,631.82	214,351,930.00	-89,202,105.73	705,277,456.09

C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-13,407,223.72	-13,407,223.72
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	648,743,631.82	415,797,685.95	306,751,467.94	1,371,292,785.71
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	648,743,631.82	415,797,685.95	306,751,467.94	1,371,292,785.71
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	648,743,631.82	415,797,685.95	306,751,467.94	1,371,292,785.71
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	305,976,641.03	305,976,641.03
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	648,743,631.82	415,797,685.95	612,728,108.97	1,677,269,426.74

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	815,980,400.00	698,049,577.96	117,930,822.04	85.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	815,980,400.00	698,049,577.96	117,930,822.04	85.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	810,280,400.00	692,360,577.96	117,919,822.04	85.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	419,266,400.00	401,260,189.48	18,006,210.52	95.7
210101	Үндсэн цалин	304,122,100.00	289,947,703.84	14,174,396.16	95.3
210102	Нэмэгдэл	115,144,300.00	111,312,485.64	3,831,814.36	96.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,158,300.00	49,872,503.44	3,285,796.56	93.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,147,600.00	34,231,873.28	1,915,726.72	94.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,252,700.00	3,723,964.23	528,735.77	87.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,402,100.00	3,402,099.17	0.83	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	850,600.00	752,728.11	97,871.89	88.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,505,300.00	7,761,838.65	743,461.35	91.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,961,400.00	25,573,840.00	387,560.00	98.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,987,500.00	4,600,304.00	387,196.00	92.2
210302	Түлш, халаалт	20,973,900.00	20,973,536.00	364.00	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,948,900.00	57,480,954.00	6,467,946.00	89.9
210401	Бичиг хэрэг	5,844,600.00	5,843,700.00	900.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	50,178,000.00	44,624,124.00	5,553,876.00	88.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	866,300.00	52,800.00	813,500.00	6.1
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,760,000.00	4,692,100.00	67,900.00	98.6
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,300,000.00	2,268,230.00	31,770.00	98.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	64,210,000.00	64,027,750.00	182,250.00	99.7
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,000,000.00	20,000,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	44,210,000.00	44,027,750.00	182,250.00	99.6
2107	Томилолт, зочны зардал	10,717,400.00	10,546,000.00	171,400.00	98.4
210702	Дотоод албан томилолт	10,717,400.00	10,546,000.00	171,400.00	98.4
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,133,600.00	6,306,836.04	1,826,763.96	77.5

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000,000.00	530,500.00	469,500.00	53.1
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	262,050.00	37,950.00	87.4
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	486,600.00	455,088.04	31,511.96	93.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	235,000.00	158,250.00	76,750.00	67.3
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00	0.00	100.0
210807	Газрын төлбөр	1,748,000.00	1,309,948.00	438,052.00	74.9
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300,000.00	27,000.00	273,000.00	9.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	164884400.00	77292505.00	87,591,895.00	46.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	164,884,400.00	77,292,505.00	87,591,895.00	46.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5700000.00	5689000.00	11,000.00	99.8
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,700,000.00	5,689,000.00	11,000.00	99.8
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,700,000.00	5,689,000.00	11,000.00	99.8
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	815,980,400.00	698,049,577.96	117,930,822.04	85.5
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	814,980,400.00	697,314,577.96	117,665,822.04	85.6
132001	Орон нутгийн төсвөөс	814,980,400.00	697,314,577.96	117,665,822.04	85.6
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,000,000.00	735,000.00	265,000.00	73.5
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	735,000.00	265,000.00	73.5
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	22.00	22.00	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	10.00	10.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	09.00	09.00	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	03.00	03.00	0.00	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	22.00	22.00	0.00	100.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	06.00	06.00	0.00	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	07.00	07.00	0.00	100.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	09.00	09.00	0.00	100.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 7,400.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залруулав. Үүнд:

Тайлант онд Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс дансны хуулгаар 33,015.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан байхад 33,315.5 мянган төгрөгөөр, байгаль нөхөн сэргээх арга хэмжээний 44,277.5 мянган төгрөг зарцуулсан байхад 40,227.5 төгрөгөөр тус тус зөрүүтэй тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална: 5.1.4-т “Үнэн зөв байх” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Аудитаар нийт 174,962.3 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 162.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 31,673.3 мянган төгрөгийн 1 зөрчлийг арилгах албан шаардлага, алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 135,727.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

3.1 Төлбөрийн акт

1. Тамгын газрын дарга Б.Наранбаатар нь албан томилолтоор 2023 оны 01 сарын 18-аас 4 хоног Галуут сумд ажилласан бөгөөд нягтлан бодогч албан томилолтын нөхөн олговрыг олгохдоо аймгийн төвд ажилласнаар тооцож 162.0 мянган төгрөгийг илүү тооцож олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх заалт “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, Сангийн сайдын 2022.06.02-ны өдрийн 120 дугаар тушаалын 1 дэх заалтын зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү олгосон томилолтын 162.0 мянган төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

1. Тайлант онд урсгал засварын зардал болон хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгалын зардлаас авто тээврийн хэрэгслийн сэлбэг хэрэгсэл авахад 31,673.0 мянган төгрөг зарцуулсан байхад тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь шийдвэр гаргаагүй байна

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2018 оны 04 сарын 03-ны өдрийн 86 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-ын 3.13-т " Өмч хамгаалах зөвлөл нь хуулийн этгээдийн тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солих, барилга байгууламжийн их засвар хийх тохиолдолд батлагдсан норм стандартыг мөрдүүлэх, барилгын болон техникийн хувийн хэрэгт нь баяжилт хийлгэх зэргээр хяналт тавьж ажиллана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь тээврийн хэрэгслийн сэлбэг, эд ангийг солихдоо батлагдсан норм стандартын дагуу тухай бүр дүгнэлт гаргаж зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

2. Тус байгууллага нь 2023 онд 159 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 152 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, 5 мэдээллийг байршуулах хугацаа болоогүй байна.

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 805,910.4 мянган төгрөгийн 16 гүйлгээ мэдээлэхээс 48,135.1 мянган төгрөгийн 5 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 203,822.0 мянган төгрөгийн 10 гүйлгээ мэдээлэхээс 87,591.9 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг мэдээлээгүй, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 109,742.6 мянган төгрөгийн 41 мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

---

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", 6.4.5 дахь "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 дахь "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг бүрэн байршуулж, зөрчлийг арилгах, цаашид зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх орхигдуулсан мэдээллийг байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлэх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

Дээрх актын төлбөрийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланд буруу бүртгэсэн	1	7,400.0	-	-	1	7,400.0	1	7,400.0	-	-
Дүн	1	7,400.0			1	7,400.0	1	7,400.0	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЗДТГ-ын дарга Б.Наранбаатарт 162.0 мянган төгрөгийн албан томилолтын зардлыг илүү тооцож олгосон	1	162.0	1	162.0	-	-	-	-
Тайлант онд урсгал засварын зардал болон хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгалын зардлаас зарцуулсан 31,673.3 мянган төгрөгийн сэлбэгийг зарцуулсан байхад өмч хамгаалах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн шийдвэр гаргуулаагүй.	1	31,673.0			1	31,673.0	-	-
Дүн	2	31,835.0	1	162.0	1	31,673.0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуультай холбоотой зөрчил								
Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 805,910.4 мянган төгрөгийн 16 гүйлгээ мэдээлэхээс 48,135.1 мянган төгрөгийн 5 гүйлгээ, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 203,822.0 мянган төгрөгийн 10 гүйлгээ мэдээлэхээс 87,591.9 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг мэдээлээгүй байна.	1	135,727.0	-	-	1	135,727.0	-	-
Дүн	1	135,727.0	-	-	1	135,727.0	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалт тай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

-----oOo-----

